

Aan de gemeenteraden in de Veiligheidsregio Utrecht

Datum 13 juli 2026	Uw kenmerk -	Contactpersoon L. van Aalst - Veldman
Onderwerp Aanbieding financiële stukken VRU	Ons kenmerk 26.0001478	Afdeling Bestuurlijke zaken

Geachte raad,

Hierbij ontvangt u ter kennisname de jaarstukken VRU 2025, de begroting VRU 2027 en de geactualiseerde begroting VRU 2026. De financiële stukken zijn op 6 juli 2026 vastgesteld door het algemeen bestuur. De infographic van het jaaroverzicht VRU 2025 en het overzicht van de zienswijzen op de voorlopige jaarstukken VRU 2025 en de ontwerpbegroting VRU 2027 zijn als bijlagen toegevoegd. In deze brief geef ik graag een toelichting op de belangrijkste onderwerpen en ga ik in op ontwikkelingen met mogelijke financiële gevolgen.

Jaarstukken VRU 2025

In de jaarstukken VRU 2025 leggen wij verantwoording af over de resultaten op de beleidsdoelen en over de afgesproken activiteiten en de bijbehorende inzet van middelen en dekking. Deze beleidsdoelen komen voort uit onze bestuursagenda, waarin is opgenomen waar wij voor staan, waar wij voor gaan en wat wij gaan doen om daar te komen. De vastgestelde voorlopige jaarstukken VRU 2025 zijn op 9 april 2026 voor zienswijze aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

De accountant heeft een goedkeurende controleverklaring verstrekt, wat inhoudt dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de financiële positie en het resultaat van de organisatie. Naar aanleiding van de controle zijn nog enkele technische aanpassingen in de jaarstukken gedaan, die geen effect hebben op het rekeningresultaat. De rechtmatigheidsverklaring en de controleverklaring zijn opgenomen in de jaarstukken.

Het jaar 2025 sluit met een positief resultaat voor bestemming van € 2,75 miljoen (2% van de begroting). Dit resultaat is grotendeels incidenteel van aard. Een deel van de afwijkingen is onderling samenhangend en heeft per saldo geen effect op het resultaat, voornamelijk bij de projecten voor crisisnoodopvang. Daarnaast zijn er afwijkingen door incidentele baten uit de afwikkeling van de stelpost voor de nieuwe cao. Het reële resultaat van 2025 is € 1,34 miljoen (1% van de begroting) en wordt voor een belangrijk deel veroorzaakt door een voordeel op personele lasten als gevolg van vacatureruimte en personeelsgerelateerde vergoedingen, deels gecompenseerd door meerkosten voor onderhoud van materieel en hogere ICT-kosten. Hogere baten leiden aanvullend tot een voordeel door doorbelasting van kosten en renteopbrengsten.

In het kader van de resultaatbestemming 2025 wordt € 0,15 miljoen van de ontvangen MDIEU-subsidie toegevoegd aan de ontwikkel- en egaliseringsreserve en in 2026 ingezet. Daarnaast wordt €

1,85 miljoen gestort in de bedrijfsvoeringreserve om het weerstandsvermogen van de VRU op niveau te houden. Zoals voor ons te doen gebruikelijk wordt een deel van het incidentele positieve rekeningresultaat van 2025 teruggestort naar de deelnemende gemeenten. In dit geval betreft het een bedrag van € 0,75 miljoen.

In de zienswijzen spreken veel gemeenten waardering uit voor de voorlopige jaarstukken VRU 2025 en de wijze waarop verantwoording wordt afgelegd. Positief wordt gereageerd op het behaalde resultaat en het feit dat een deel hiervan wordt teruggestort naar de gemeenten. Gemeenten kunnen instemmen met de voorgestelde resultaatbestemming. In een aantal zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor de onderbouwing en ontwikkeling van de reserves. Daarbij verzoekt een enkele gemeente om terughoudendheid bij de groei van reserves en om positieve resultaten zoveel mogelijk te laten terugvloeien naar de gemeenten. De VRU werkt volgens deze lijn en voegt alleen middelen toe aan reserves als daar een duidelijke en onderbouwde reden voor is, bijvoorbeeld vanwege risico's of toekomstige verplichtingen. De opbouw en onderbouwing zijn structureel opgenomen in de begroting en de jaarrekening. Positieve incidentele resultaten vloeien voor zover mogelijk volgens de gebruikelijke werkwijze terug naar de gemeenten. Wij blijven dit transparant toelichten en waar nodig verder verduidelijken.

Een aantal gemeenten vraagt aandacht voor de mogelijke gevolgen van de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA), met name voor de inzet van vrijwilligers. De Wet DBA speelt bij werkzaamheden die door eigen personeel worden verricht op basis van een overeenkomst van opdracht (OvO), met name bij instructiewerkzaamheden. Het hieraan verbonden fiscale en arbeidsrechtelijke risico is toegelicht in de jaarrekening en de begroting. Er wordt gewerkt aan een landelijke oplossing en voor een beperkt aantal taken wordt daarnaast gezocht naar een lokale oplossing. Voor brandweervrijwilligers geldt dat hun rechtspositie lastig in te passen is binnen het civiele arbeidsrecht. Dat is de voornaamste reden dat veiligheidsregio's tot op heden zijn uitgezonderd van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren (Wnra). De houdbaarheid van hun rechtspositie vraagt wel aandacht in het licht van het Europees en Internationaal recht. Daarom wordt landelijk gekeken naar wat nodig is voor de toekomstbestendigheid van het brandweerstelsel. Wij volgen deze ontwikkelingen nauwgezet, actualiseren waar nodig de risico's en informeren de raden hierover via de planning- en controlcyclus.

Begroting VRU 2027 en geactualiseerde begroting VRU 2026

De begroting VRU 2027 is gebaseerd op de vastgestelde ontwerpbegroting VRU 2027 en geactualiseerde begroting VRU 2026, die op 9 april 2026 voor zienswijze is aangeboden aan de deelnemende gemeenten.

Toekomstscenario 'op orde'

Op 30 maart 2026 heeft het algemeen bestuur, na kennisname van de zienswijzen van de gemeenteraden op de kadernota, definitief gekozen voor het scenario 'op orde'. Dit scenario is per programmaonderdeel verwerkt in de meerjarenraming van de ontwerpbegroting VRU 2027. In de ontwerpbegroting zijn daarnaast de doorbelasting van dienstverlening voor liftopsluitingen en afhijsingen opgenomen, evenals de afzonderlijke besluiten van het algemeen bestuur over natuurbrandbestrijding en waterongevallenbestrijding. Voor 2026 is de incidentele bijdrage uit de kadernota verwerkt voor de knelpunten die gerelateerd zijn aan de toekomstscenario's.

Afwijkingen ten opzichte van de ontwerpbegroting VRU 2027

De zienswijzen die wij hebben ontvangen op de ontwerpbegroting geven geen aanleiding om de begroting aan te passen. Ze zijn zorgvuldig gewogen en worden betrokken bij verdere ontwikkelingen. Ten opzichte van de ontwerpbegroting zijn wel enkele technische mutaties verwerkt, voornamelijk binnen de materiële kosten en overige baten. Deze hebben geen invloed op de gemeentelijke bijdrage voor 2026 en 2027. Ook zijn de toegekende tijdelijke extra BDuR-middelen voor Veerkracht en Weerbaarheid verwerkt in de begroting. Daarnaast is aan de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing een nieuw risico toegevoegd met betrekking tot bedrijfscontinuïteit en stroomuitval. Dit betreft de toename van het risico op langdurige stroomuitval door elektrificatie en netcongestie, wat kan leiden tot uitval van digitale systemen en vitale processen met grote gevolgen voor inwoners en organisaties. De kans op dit risico wordt op dit moment middelmatig (50%) ingeschat, maar de effecten kunnen aanzienlijk zijn. De hiermee samenhangende kosten zijn op dit moment nog niet betrouwbaar te bepalen en zijn om deze reden vooralsnog als PM-post verwerkt in de begroting.

In verschillende zienswijzen wordt de zorgvuldigheid en helderheid van de financiële stukken benadrukt. Gemeenten stemmen in algemene zin in met de ontwerpbegroting VRU 2027, waarin het scenario 'op orde' is verwerkt. Daarbij wordt breed aangegeven dat de veiligheidsregio voor grotere en complexere opgaven staat en dat extra middelen noodzakelijk zijn om de taken op een verantwoord niveau te kunnen blijven uitvoeren. Tegelijkertijd vragen vrijwel alle gemeenten nadrukkelijk aandacht te blijven houden voor de financiële positie van gemeenten, zoals u dat van ons gewend bent. Er worden zorgen geuit over de structurele stijging van de gemeentelijke bijdrage, met name in de periode na 2027. Verzocht wordt om kosten zoveel mogelijk te faseren en transparant te maken, zodat deze voorspelbaar en beheersbaar blijven. Ook wordt gevraagd om blijvend te zoeken naar besparingsmogelijkheden en efficiëntie.

Wij zetten ons in om ervoor te zorgen dat eventuele wijzigingen niet onverwacht of abrupt zijn. Daarnaast blijven wij een zorgvuldige afweging maken bij de inzet van middelen en richten ons op de noodzakelijke vereisten om onze taakuitvoering verantwoord en (arbeids)veilig voort te kunnen zetten.

Ontwikkelingen met mogelijke financiële gevolgen

Net als in eerdere zienswijzen op de kadernota brengen verschillende gemeenten de stapeling van financiële effecten door verschillende ontwikkelingen onder de aandacht. Niet alleen de keuze voor het scenario 'op orde' heeft invloed, maar ook de besluitvorming over huisvesting en de financieringssystematiek van de VRU (waaronder indexeringssystematiek, compensatiemechanisme en volumecomponent) kan gevolgen hebben voor gemeenten. Diverse gemeenten verzoeken om een meerjarige doorkijk per gemeente, bij voorkeur tot en met 2030 of 2031, waarin deze cumulatieve effecten inzichtelijk worden gemaakt. Gemeenten vragen expliciet aandacht voor de bovengenoemde inhoudelijke thema's waarover nog besluitvorming volgt, evenals voor digitale veiligheid inclusief technologische afhankelijkheden. Voor al deze thema's verzoeken gemeenten om tijdig duidelijkheid te geven en hen nauw te betrekken bij de verdere uitwerking en besluitvorming.

Wij begrijpen de behoefte aan een meerjarige doorkijk per gemeente, waarin de cumulatieve effecten van ontwikkelingen met significante financiële consequenties inzichtelijk worden

gemaakt. Wij willen hieraan invulling geven door deze effecten per gemeente op een later moment nader te concretiseren en in samenhang te presenteren.

Hieronder informeren wij u over de huidige stand van zaken van de verschillende thema's.

Financieringssystematiek

Het algemeen bestuur heeft op 6 juli 2026 besloten het compensatiemechanisme met ingang van begrotingsjaar 2028 af te bouwen op basis van het scenario gerelateerd aan omvang en draagkracht. In dit scenario wordt de compensatie afgebouwd met gemaximaliseerde herverdeeleeffecten, bijvoorbeeld met maximaal € 1 per inwoner per jaar. Gemeenten met een relatief grote nadeelcompensatie worden hierdoor niet geconfronteerd met een sterke stijging in hun gemeentelijke bijdragen op korte termijn. Zij krijgen langer de tijd om hun nadeelcompensatie af te bouwen.

In februari 2026 heeft de VRU namens diverse Utrechtse gemeenten een brief ontvangen, waarin aandacht wordt gevraagd voor de gevolgen van de nieuwe indexeringssystematiek van het Rijk voor het gemeentefonds. De VRU heeft hierop gereageerd dat het bestuur in de eerste helft van 2025 opdracht heeft gegeven om door zowel gemeenten als VRU een gezamenlijke verkenning uit te voeren naar een werkbare afstemming tussen de indexeringssystematiek van de VRU en de indexeringssystematiek van gemeenten. In een gezamenlijke werkgroep met gemeenten en ondersteund door Cebeon zijn op basis van een uitgebreide analyse verschillende varianten in beeld gebracht. Deze varianten en de effecten daarvan worden besproken tijdens de bestuursconferentie in september 2026, met aandacht voor de betrokkenheid van ambtenaren in het verdere proces. Het algemeen bestuur neemt hierover naar verwachting een besluit op 30 november 2026. Wij willen met de beschikbare middelen zoveel mogelijk publieke waarde creëren binnen onze taken en blijven alert op mogelijkheden om kosten te beheersen.

Tijdens de bestuursconferentie in september spreekt het bestuur ook verder over het voorstel voor het opnemen van een volumecomponent. Daarbij worden de ingediende zienswijzen over dit onderwerp meegegeven en worden ambtenaren betrokken bij het vervolg.

Huisvesting

Ten aanzien van huisvesting doen meerdere gemeenten in hun zienswijze de oproep aan het bestuur om zo spoedig mogelijk duidelijkheid te geven over een toekomstbestendige structuur. In de vergadering van het algemeen bestuur op 30 maart 2026 is afgesproken dat een nadere uitwerking gemaakt wordt, maar is nog geen besluit genomen. De organisatorische en financiële consequenties worden verder inzichtelijk gemaakt en op basis hiervan zal in 2027 besluitvorming plaatsvinden.

Digitale veiligheid

Met de besluitvorming over de toekomstscenario's is structureel extra budget beschikbaar gesteld voor het versterken van de digitale veiligheid en digitale weerbaarheid van de VRU. Dit is nodig vanwege wijzigingen in regelgeving zoals BIO2 en de aankomende Cyberbeveiligingswet (implementatie van de Europese NIS2-richtlijn). De uitkomsten laten zien dat de VRU een aanzienlijke ontwikkelopgave heeft op het gebied van informatiebeveiliging, die vraagt om een meerjarige aanpak. De aanpak is erop gericht om in 2030 op orde te zijn. Tegelijkertijd vraagt de

omvang van de opgave, ook met deze aanpak, om nadere keuzes tijdens de uitvoering. Gezien het dynamische karakter van het digitale veiligheidsdomein is het niet uitgesloten dat bestuurlijke keuzes nodig zijn ten aanzien van prioritering, tempo, capaciteit en aanvullende investeringen.

In de zienswijzen wordt ook gevraagd hoe de VRU werkt aan het beheersbaar maken van technologische afhankelijkheid in het kader van continuïteit en weerbaarheid. Deels is dit al geborgd met twee geografisch gespreide datacenters in Nederland die het risico op uitval beperken. De komende jaren brengen we onze kritieke processen waar nodig en mogelijk verder onder in eigen datacenters of soevereine clouds. Daarnaast sturen wij op algehele dataopslag binnen Europa en het beperken van leveranciersafhankelijkheid. Tegelijkertijd werken we samen met andere veiligheidsregio's toe naar een gezamenlijke, landelijk afgestemde aanpak.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
namens het algemeen bestuur,

J.R. Donker
Algemeen directeur/Regionaal commandant
Secretaris algemeen bestuur VRU